

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem Varia Ervditione Noviter evoluta

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

1. Tutela probitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

diu perplexi hæsitassent, Deucalion denique visus est sibi responsi mentem assecutus, & : Magna Mater, inquit, adeoque nutrix omnium, *Tellus est*: cujus ossa quid aliud, quam saxa & lapides esse putabimus? Atque cum dicto, uterque sinus discinctos lapidibus impleverunt, eosque post tergum jacentes sparserunt. Qui à Deucalione missi fuerant, in mares: qui à Pyrrha, in feminas mutati sunt.

Non possum hic omittere venustam & festivam diluvij descriptionem, ingenio Ovidiano dignam.

Jamque mare & tellus nullum discrimen habebant:
 Omnia pontus erant: deerant quoque littora ponto.
 Occupat hic collem; cymba sedet alter adunca,
 Et ducit remos illic, ubi nuper ararat.
 Ille super segetes, aut mensæ culmina villæ
 Navigat: hic summa piscem deprendit in ulmo.
 Figitur in viridi (si fors tulit) anchora prato:
 Aut subjecta terunt curvæ vineta carinæ.
 Et modò quæ graciles gramen carpere capellæ,
 Nunc ibi deformes ponunt sua corpora Phocæ,
 Mirantur sub aqua lucos, urbésque, domósque
 Neréides, silvâsque tenent delphines, & altis
 Incurfant ramis, agitatâque robora pulsant.
 Nat lupus inter oves: fulvos vehit unda leones:
 Unda vehit tigres: nec vires fulminis apro,
 Crura nec ablato profunt velocia cervo.
 Quæsitisque din terris, ubi sistere possit,
 In mare lassatis volucris vaga decidit alis.
 Obruerat tumulos immensa licentia ponti,
 Pulsabantque novi montana cacumina fluctus.
 Maxima pars unda rapitur: quibus unda pepercit,
 Illos longa domant inopi jejunia victu.

Hæc quidem lepore poetico. Tragicam universalis Diluvij historiam sacra referunt litteræ, Genes. 6. 7. 8. Et nos in Floro nostro Biblico enarravimus Narrat. 6.

Ethica.

- I. (a) Disce, virum bonum, justum, sanctum, amantem ac metuentem Dei, cui pietas, candor, integritas, cultus divinus cordi sunt, Provi-

(a) Tutela probitatis.

Providentiæ Numinis insigniter cordi esse; fluctuare illum quidem nonnunquam ingruentibus calamitatibus publicis, mergi tamen atque dispergi minimè posse, Deo vires emergendi sufficiente, illumque quasi manu supposita fulciete. Talis fuit Deucalion & Pyrrha, de quibus Poëta.

Non illo melior quisquam, nec amantior æqui
Vir fuit, aut illa reverentior ulla Deorum.

Et :

Jupiter ut liquidis stagnare paludibus orbem
Et superesse videt, de tot modò millibus unum,
Et superesse videt, de tot modò millibus unam,
Innocuos ambos, cultores numinis ambos.

Nimirum carebant omni vitio, & Deos sincerè colebant ambo. Ubi advertit, conjungi religionem cum innocentia, quæ sine illa constare non potest. Quem enim irreligiosum vidisti unquam benè moratum ac probum? Qui Deum non timet, homines timebit, & ab injuria inferenda temperabit? nequam.

II. (b) Hinc doceris Tellurem, communem omnium parentem, nemini erubescendam esse. Atque hoc est, quod Ethici *Cognitionem sui* vocant. E terra genus ducit nobilis perinde ac ignobilis. Etsi videaris cælum pulsare vertice, memineris tamen te terræ filium esse. Ad rem facit, quod narrat Livius lib. 1. Tarquinius Sexti Tarquinij Romanorum regis filios, Delphos esse profectos: consulentibus quis eorum regnaturus esset Romæ, oraculo vocem redditam, imperium summum habiturum, qui primus osculum tulerit matri. Responsum ipsis aliter interpretantibus, Junium Brutum, quem ludibrium veriùs, quàm comitem (scitè enim stultitiam simularat) secum duxerant, veluti si prolapsus cecidisset, terram osculo contigisse. Factum eventum rei probatum est; nam cum impotenter se gerendo Tarquinius cognomento *superbus*, omnium in se odium concitasset, Bruti maximè operâ, Româ expulsum est, & ab eo initium Romanæ libertatis factum.

III. (c) Rudes mortales, & religionis, cultusque deorum ignari cum à Deucalione & Pyrrha ad virtutem ac pietatem informarentur, dicti sunt è lapidibus orti, atque in homines conversi. Nam quid aliud est homo iners, incultus, rudis, impolitus, indoctus, agrestis, rerum divinarum, bonarumque artium expertus, quàm lapis quidam, & inutile terræ pondus? Id Aristippus, insignis philosophus ostendit, quando interrogatus à quodam, quid boni filio suo allatura esset eruditio, respondit: si nihil aliud, hoc certè, quòd in theatro lapis in lapide non sedebit.

(b) *Cognitio sui.* (c) *Homo lapis quis?*

IV.